

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Tos/40/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117011826
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8117011826.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Evy Pirkovskej a Mgr. Iva Maruščáka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 20.12.2017 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 6Pp/24/2017 zo dňa 16.10.2017.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. 6Pp/24/2017 zo dňa 16.10.2017 podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. poriadku ods. S. Y., nar. XX.XX.XXXX v H., trvale bytom E., X. XXX/XX, okr. N. J. I., t. č. ÚVV a ÚVTOS Prešov, podmienčne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 19.4.2011, sp. zn. 1T 19/11 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.7.2011, sp. zn. 5To 34/11 v trvaní 8 (osem) rokov a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona určil odsúdenému skúšobnú dobu podmienčného prepustenia v trvaní 4 (štyroch) rokov a zároveň uložil probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Napokon podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zákona uložil odsúdenému aj povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa uchádzať preukázateľne o zamestnanie.

Proti uvedenému uzneseniu podal okresný prokurátor v zákonom stanovenej lehote písomne odôvodnenú sťažnosť. V jej dôvodoch uviedol, že so závermi súdu prezentovanými v odôvodnení rozhodnutia nemožno súhlasiť a podmienčne prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody je nesprávne. Podmienčne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody možno odsúdeného, len ak okrem plnenia si svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody (čo je úplnou samozrejmosťou a nemôže byť brané ako výnimočná okolnosť v prospech odsúdeného, pričom jeho motiváciou môže byť práve snaha polepšiť si hodnotenie pre účely rozhodovania o žiadosti o podmienčne prepustenie) a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Tieto skutočnosti súd pri rozhodovaní zrejme nezohľadnil. Poukázal na tú skutočnosť, že S. Y. bol podľa odpisu registra trestov doteraz sedemkrát odsúdený, v jednom prípade išlo o odsúdenie pre rovnakú násilnú trestnú činnosť, za akú je vo výkone trestu teraz (lúpež). Z toho štyri odsúdenia boli k nepodmienečnému trestu odňatia slobody. Uvedené svedčí o značnej narušenosti odsúdeného vo vzťahu k páchaniu násilnej trestnej činnosti a na základe týchto odsúdení je zřejmé, že od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, keď ani skoršie uložené nepodmienečné tresty nemali na neho žiaden vplyv a aj po nich spáchal závažný trestný čin, a to dokonca na chránenej osobe. Ďalej treba zdôrazniť aj to, že prvostupňový súd vôbec nezohľadnil a nevyhodnotil to, čo je uvedené v hodnotiacej správe ÚVV a ÚVTOS k osobe odsúdeného, a totiž, že jeho resocializačná prognóza je nepriaznivá a riziko sociálneho zlyhania je u neho vysoké. Podmienky na podmienčne prepustenie odsúdeného preto nie sú dané a od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti

povedie riadny život, keď ani opakované pôsobenie výkonom nepodmienečného trestu odňatia slobody ho neodradilo od spáchania ďalšieho násilného závažného úmyselného trestného činu. Je presvedčený, že od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ako to predpokladá § 66 ods. 1 Tr. zákona. Preto podmiennečné prepustenie S. Y. z výkonu trestu odňatia slobody nie je v súlade so zákonom a navrhol, aby Krajský súd v Prešove zrušil touto sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu a súčasne zamietol žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na podklade takto riadne a včas podanej sťažnosti odsúdeným ako osobou na to oprávnenou krajský súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia, a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

V prvom rade krajský súd preskúmaval postup konajúceho súdu, či tento netrpí takými podstatnými chybami, v dôsledku ktorých by bolo nevyhnutné napadnuté uznesenie zrušiť. Zistil pri tom, že konajúci súd postupoval podľa procesného predpisu, keď pred rozhodnutím o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie tohto vypočul k argumentácii svedčiacej pre vyhovieň jeho žiadosti, pričom odsúdený mal možnosť sa vyjadriť aj k dôkazom vykonaným na verejnom zasadnutí.

Následne sťažnostný súd posudzoval, či napadnutý výrok sťažovateľom je vecne správnym a zodpovedá zákonu. Vychádzal pritom z obsahu vykonaných dôkazov, ako aj z dôvodov napadnutého uznesenia, z ktorých plynie, že rozhodnutie podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody ods. S. Y. sa opiera o splnenie formálnych a materiálnych podmienok uvedených v § 66 ods. 1 Tr. zákona.

Konajúci súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia podrobne zrekapituloval hodnotenie Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Prešove ods. S. Y., vrátane jeho trestnoprávnej minulosti plynúcej z odpisu registra trestov. Na podklade týchto dôkazov a ďalších listinných dôkazov vykonaných v súlade s procesným predpisom potom ustálil, že odsúdený svojím správaním počas výkonu trestu preukázal polepšenie a nemožno urobiť záver, že jeho správanie bolo účelové v úmysle dosiahnuť podmienky na podmiennečné prepustenie, lebo ako to vyplýva z vykonaných dôkazov, správal sa slušne počas celého výkonu trestu a vzhľadom na jeho aktívny prístup a postoj k výkonu trestu, ako aj k spáchanej trestnej činnosti, možno vyvodiť záver o polepšení. Skutočnosť, že odsúdený sa polepšil a možno od neho očakávať, že bude dodržiavať zákonom stanovené normy správania sa a viesť život riadneho občana preukazuje najmä hodnotenie z ÚVTOS, z ktorého je zrejme, že správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni a v súlade s ústavným poriadkom, príkazy a nariadenia príslušníkov plní. Na polepšenie odsúdeného možno usudzovať aj z tej skutočnosti, že si riadne plnil aj pracovné povinnosti a nevytýkali sa mu žiadne pochybenia a nedostatky vo vzťahu k osobám, s ktorými prichádzal do styku, teda dodržiaval zásady slušného správania tak k ostatným spolu odsúdeným, ako aj k príslušníkom ZVJS. Na naplnenie materiálneho predpokladu pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje predovšetkým aktívny prístup a postoj odsúdeného, z ktorého možno vyvodiť polepšenie sa a v budúcnosti očakávať, že si odsúdený z výkonu trestu vzal ponaučenie. Svoje úvahy opiera súd o tú skutočnosť, že počas výkonu odsúdený svojou vlastnou aktivitou, ktorú možno objektivizovať najmä cez disciplinárne odmeny, takisto preukázal podľa názoru súdu, polepšenie, nakoľko bol 6 raz disciplinárne odmenený a doposiaľ nebol potrestaný. Takisto 11-krát mu bola povolená vychádzka, pričom vždy sa vrátil riadne a včas. Na podklade dokazovania podľa názoru súdu možno urobiť záver, že od odsúdeného možno očakávať, že bude dodržiavať zákonom stanovené normy správania sa a viesť život riadneho občana.

Súčasne konajúci súd pred týmto vyčerpávajúcim hodnotením produkovaných dôkazov zákonu zodpovedajúcim spôsobom ustálil aj naplnenie formálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného v prerokovanej veci tak, ako to predpokladá pravidlo upravené v ust. § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona. Ods. S. Y. mal v čase rozhodovania o jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu vykonané min. 2/3 uloženého trestu a túto podmienku splnil dňom 18.8.2016, keďže sa mu do výkonu trestu započítala aj vykonaná väzba odo dňa 8.11.2010.

S prezentovanými úvahami a z nich plynúcim záverom konajúceho súdu sa stotožnil aj sťažnostný súd, preto v celom rozsahu odkazuje na dôvody napadnutého uznesenia a v stručnosti ich, v reakcii na sťažnostné námietky okresného prokurátora, len dopĺňa.

Pri posudzovaní splnenia materiálnych podmienok predpokladaných v ustanovení § 66 ods. 1 Tr. zákona je teda potrebné skúmať do akej miery odsúdený sám vlastným prístupom (správaním) pri uplatňovaní mu uložených povinností a dodržiavaním určených pravidiel vo výkone trestu preukázal polepšenie a to do takej miery, že bude možné od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pri posudzovaní týchto skutočností je potom potrebné hodnotiť správanie sa odsúdeného počas celého výkonu trestu, v prípade dlhodobého trestu tak, ako tomu je aj v danom prípade, z pohľadu výsledkov, ktoré dosahoval pri plnení programu zaobchádzania alebo za plnenie činností, ktoré súvisia so všeobecným rozvojom jeho osobnosti, ktoré činnosti by preukazovali jeho polepšenie v zmysle požadovanom zákonom.

Z pohľadu uvedeného, vychádzajúc z hodnotenia označeného ústavu na výkonu trestu odňatia slobody ods. S. Y. a obsahu spisového materiálu (vrátane záznamov o udelení disciplinárnych odmiern a nato nadväzujúcich rozhodnutí na čl. 24-26, 27, 28) je potrebné opätovne zdôrazniť, že odsúdenému počas výkonu trestu odňatia slobody, ktorý vykonával už od dňa 8.11.2010, bola v zmysle § 76 ods. 2 písm. f) zákona o výkone trestu odňatia slobody 11-krát povolená vychádzka s rodinou v mieste výkonu trestu mimo otvoreného oddelenia a 7-krát povolená vychádzka mimo ústavu, aby navštívil blízke osoby na čas neprevyšujúci 48 hodín, a z vychádzok sa vrátil včas a v poriadku. Odsúdený bol 6-krát disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol.

Zo záznamov o udelení disciplinárnych odmiern vyplýva, že tieto mu boli ukladané, jednak za vzorné a iniciatívne plnenie pracovných povinností na pracovisku dňa 25.2.2013 za ručné šitie obuvi, či za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení PZ v časti c/ zo dňa 12.9.2013, keď odsúdený dlhodobo zodpovedne vykonával funkciu č. 314 na oddiele A/2 k spokojnosti príslušníkov. Disciplinárne odmeny (mimoriadne voľno na opustenie ústavu, pochvala, či mimoriadne povolenie návštevy) mu tiež boli ukladané za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení si povinností uložených ZVTOS, ÚP, a aktívnym prístupom k plneniu pracovných a mimopracovných povinností za obdobie od 4.2.2014 do 21.10.2014, tiež pri plnení pracovných povinností v období od 22.11.2015 do 02.03.2016 a napokon aj pri plnení programu zaobchádzania v období od 2.3.2016 do 14.12.2016.

Z uvedeného je potom možné ustáliť, že ods. S. Y. už od februára 2013 až do konca roka 2016 vlastným aktívnym prístupom preukazoval zjavné polepšenie svojho správania sa, svojej nápravy, odzrkadľujúce sa v pravidelnom udeľovaní mu už uvádzaných disciplinárnych odmiern za dlhodobé pozitívne výsledky, kde súčasne prejavená mu dôvera zo strany ústavu, napr. v podobe pravidelných vychádzok mimo ústavu bola ním preukázateľne v súlade s pravidlami aj využitá. Polepšenie správania sa odsúdeného len dopĺňa postupná zmena diferenciačnej skupiny „B“ na „A“, kde na návrh pedagóga dňa 9.5.2015 bol premiestnený do otvoreného oddelenia ÚVV a ÚVTOS Prešov.

Tu je potrebné tiež vyhodnotiť, že odsúdený prejavil snahu o nápravu svojím aktívnym správaním v rôznych oblastiach resocializačného programu, plnením pracovných a mimopracovných povinností, ale aj pri plnení programu zaobchádzania, ktorý ustanovuje cieľavedomé, komplexné a štruktúrované pôsobenie na odsúdeného so zreteľom na jeho osobnostné vlastnosti, odborné vedomosti a dosiahnuté vzdelanie, pričom z plnenia tohto programu je zrejmé, že odsúdený sa iba neprispôbil podmienkam vo výkone trestu, či len adaptoval na prostredie väznice.

Súčasne pri posudzovaní zákonom stanovenej podmienky, či odsúdený preukázal polepšenie, je potrebné kumulatívne hodnotiť nielen plnenie povinností odsúdeným počas výkonu trestu, ale aj jeho správanie.

Na podklade predloženého hodnotenia je možné v danom prípade uzavrieť, že u odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody došlo k zmene správania, keď sa konštatovalo (aj po nástupe do výkonu trestu UVTOS v Sabinove), že správanie a vystupovanie má slušné, nekonfliktné, povinnosti vyplývajúce z ústavného poriadku a zákona o výkone trestu odňatia slobody rešpektuje a plní.

Pokiaľ okresný prokurátor opätovne poukazuje a vyhodnocuje trestnoprávnú minulosť odsúdeného, sťažnostný súd len pripomína, že tieto okolnosti týkajúce sa osoby obžalovaného už boli vyhodnotené v rozsudku Okresného súdu v Spišská Nová ves zo dňa 19.4.2011, sp. zn. 1T 19/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.7.2011 sp. zn. 5 to 34/2011 pri ukladaní trestu

odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov a 8 (osem) mesiacov, pričom pri takomto dlhodobom výkone trestu spojeného s odňatím slobody opätovné prihládanie na tieto skutočnosti sa javí ako neprímerané dupľovanie týchto príťažujúcich okolností, na ktoré by sa pri hodnotení pobytu odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody ani nemalo prihliadať. V súvislosti s namietanou skutočnosťou ohľadne predchádzajúcich odsúdení je potrebné dať do pozornosti i to, že ide o odsúdenia za trestné činy krádeže z roku 1991 až 1994, z ktorých ostatný trest bol odsúdeným vykonaný dňa 08.11.1996, pričom podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa týka trestu uloženého v roku 2011 za skutky spáchané v mesiaci október a november 2010, čo poukazuje na to, že odsúdený po dlhšej dobe vedenia riadneho života zlyhal. Na tomto závere nemení nič ani zistenie, že odsúdenému bol v roku 2000 uložený podmienený trest odňatia slobody za trestný čin krádeže, ktoré odsúdenie má zahladené, pretože i prípadná doba 10 rokov je dostatočne dlhou na vyslovenie, že pred spáchaním trestných činov dlhobojšie viedol riadny život.

Vyhodnotenie resocializačnej prognózy u odsúdeného so záverom o vysokom riziku sociálneho zlyhania, na ktoré poukazoval prokurátor, je hraničné (12 bodov) a jeho výsledok bol ovplyvnený predovšetkým dosiahnutým vzdelaním a dlhodobou nezamestnanosťou. Ak by totiž odsúdený mal ukončené základné vzdelanie alebo by bol nezamestnaný do 2 rokov, riziko sociálneho zlyhania by bolo vyhodnotené ako stredné. Práve preto riziko sociálneho zlyhania bolo potrebné posudzovať aj z pohľadu bezproblémového pôsobenia odsúdeného počas výkonu trestu, čo nasvedčuje tomu, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie s odporúčaním súčasného uloženia dohľadu na odsúdeným.

Konajúci súd potom v reakcii na už hodnotenú trestnoprávnu minulosť odsúdeného a konštatované riziko možného zlyhania postupoval správne, ak pre posilnenie účelu dosiahnutia nápravy odsúdeného mu uložil probačný dohľad a súčasne aj povinnosť sa zamestnať.

S poukázaním na vyššie uvedené sťažnostný súd uzavrel, že napadnuté uznesenie konajúceho súdu je vecne správne a zodpovedá zákonu, pretože aj materiálne podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného S. Y. splnené boli.

Tento záver bol podkladom pre vyhodnotenie sťažnosti okresného prokurátora ako nedôvodnej, ktorú sťažnostný súd postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný